

Kwestionariusz

REPERATYWA
HISTORYCZNY

5958

b. jeniec - internowanego - niemiecki - w L. S. S. R.

5953

1. Dane osobiste: Imię, nazwisko, stopień, wiek, zawód i stan cywilny: -

Michno Grzegorz, mierzani podchorąży, lat 39, chemik, kawaler.

2. Data i okoliczności aresztowania.

Dnia 20 września 1939 r. wzięty do niewoli niemieckiej wraz z całym oddziałem pod dowództwem ppłk. Gorbika w Grodnie, w rejonie Wołyńskim, po porażce przy Zugbr.

3. Nazwa, oborn i nazwiska amiejscu przymusowych robót: -

1. Szepietówka	27. II - 4. I. 39 r.
2. Żurk k/ Lwów	12. I. 39 - 7. V. 40 r.
3. Miemkany	7. V - 11. VIII. 40 r.
4. Angielówka	11. VIII - 16. I. 40 r.
5. Młocińska k/ Przemysła	18. I. 40 - 1. III. 41 r.
6. Kamionka kolonia	4. III - 18. V. 41 r.
7. Łanary k/ Tarnopola / Wołyńsko	18. V - 28. VI. 41 r.
8. Starobielsk	25. VII - 24. VIII. 41 r.

Uwaga: Luber w czasie między porządkowymi obozami jenieckimi, przysię na przejazd pociągami, względnie przeważnie pieszo z jednego obozu do drugiego. -

4. Opis oboru niecierpiących kary / teren budowy warunków mieszkaniowych, higieny / -

Obory jeńców położone były przeważnie na wsiach zdala od miast i miasteczek. Mieszczyzna przeważnie w barakach zbudowanych bez względu na porę roku / specjalnie dla jeńców przygotowanych. Dach pokryty był tylko deskami tak że w wypadku deszczu w barakach było zupełnie mokro. Przyjęte drzewo i trawy piętrzone. Szarańcza i inne owady, otoczone były potrojnym płotem z drutu kolczastego wzniesionym ponad to przez warowników i psy. Z powodu ciasnoty w niektórych oborach / w kł. / Srova / warunki higieniczne straszne / ogromne rozprzeczanie kapiel raz na 2-3 miesiące prawie białym rogolem było. / W innych oborach nieco lepiej. Na podwórku wozowym w razie deszczu ogromne ilości nieczystości, w stercie wołowej i jęczmień.

5. Skład jeńców niecierpiących kary / narodowości kategorie pracy / poziom umysłowy i moralny wzajemne stosunki, etc. / -

Pranie we wszystkich oborach poza jęzkiem jeńców narodowości polskiej było ca 70-75%, białorusinów ca 15% Ukraińców ca 5% i żydów ca 5%. Francuzów prawie nie było. Poza jeńcami rekrutującymi się z białorusinów i ukraińców których poziom umysłowy był niski wielu wśród jeńców było z wykształceniem średnim a nawet i wyższym. Ustosunkowanie nie mniejsze do Polaków przetrwał z początku nie było negatywne (nie wszyscy, niektórzy bowiem z białorusinów ściśle nie sprzykali) a czasem nawet dochodziło do styku i miłości między poszczególnymi jeńcami a nawet całymi grupami, albowiem nie którzy udawali wprawy propagandy sowiejskiej i wali na ręce hieronimowi obom władającym, nie przeważnie z Rosjan, a jeżeli z jeńców to ludzi im oddanych.

6. Zycie w obozie niecierpiących kary / Przebieg przeciętnego dnia w warunkach pracy normy wynagrodzenie wyżywienie ubranie zycie koleżeńskie i kulturalne etc. / -

Zycie w obozie państwa nie potudka w godzi. 5° rano i już o godz. 6° w podano nas do pracy bez względu na niedzielną i święta mroź, zimną, deszcz. Praca trwała do godz. 18° w prasem i dłużej w okresie zimnym i wiatre, kas do puroku, bez żadnego porządku. Często nieorderu po przyjęciu z pracy brany przez pogadanki polityczne a ucieka w niektórych oborach jurne nieorderu i strachu, nie stawa na podwórku co rano w następnym wypadku 1/2 godzi. czasu. Co do pracy to pielną robota była możliwa, oczywiście dla tych, którzy umieli pracować natomiast biele kamieni było dość niebezpiecznie i było wypadki skaleczenia a nawet wybita ośm pod przyłapani kamieniami. Normy pracy w niektórych wypadkach były aż sumienne up: Ubie 1.48 m³ szatunku o wymiarach od 15-25 mm. Ubie i obrót 6 m³ kostki do brukowania. Przenosił przez siła 49 m³ piasku. Ładował na autu 22 tony kamienia a wyładował z autu lub wagonu 42 tony kamienia. Wykopac i pielną przydrożie 9 m³ ziemi a w lesie 25 m³ kamieni i kamienią drogą w nerokasie 7 m. Normy powyższe przewidziane na 1 jeńca niecierpiących kary. Zmierzaniem że normy były przytłumione, bracko ale zdano się, że, siła normy 'poirafili' w potnym okresie je wypełnić, ale wtedy natychmiast normy podwyższano. Gura wnie ponowili, sami jeńcy. Co do pracy to 'stallanowcy' otrzymywali na dekadę po kulkałacie rubli i trochę lepsze jedzenie natomiast ci, których dawa brakowało do normy mają do zapłacenia kasy po kłaskach rubli, a jeśli były przygotowane war z bieżaniem. Zresztą wszyscy bez wyjątku wsiadli w 'Moi' i 'Kłaski' / jeżdżi ośmiu zgniada kapusie i rudy. Zmiano i brania białymy em tów, wkurzającym wiedy, gdy już było i strępać, i tego też powodu gminy sprytowi chodzą jak obdarzeni. Głowiarz w oborach była białoruski Polakor w kilku zdaniach nie jakis spory. Ze wszystkich oborów w których byłem tylko w Mołdejskach i Kamieńce odbyły się po 2-3 razy wstępny rezerwa artystycznego. W innych nie było ubel, z powodu braku czasu.

7. Stosunki władz NKWD do Polaków / sposoby badania i tortury / kary, propaganda komunistyczna, informacje o Polsce, etc. / -

Wspieraj NKWD dawa od najniższego do najwyższego stopniem, odwołali nie wrogo do nas jeńców szczególnie podnosił podziemia nas pierso z Ła., Mar k / Tarnopola do Kłobukowskiej, kiedy były wypadki biele kopania i inne jurne gorze. Co do Polski, to prawie i wszyscy nie wyrażali się, że Polski nie ma i nigdy nie będzie.

8. Pomoc lekarska spiritali, immortelnosc i ymnienie narodka
pmarlych

W kazdym obozie jeńców był ambulans z personelem polskim
niektórzy miało on bardzo mały zakres władzy i musiał robić
to co uchazar ludź obozu względnie polskub. Zdarzały
się bardzo często wypadki że ludzie naprawdę stonyel nypę.
dzians do pracy i po gorilla wsadeano uweri za „symulacje”
do pracy i do izolatora.

9. Czy i jaka była iacenosic z krajem i rodzina?

Zacenosic z krajem i rodzina z kraju była za pomoca listów
które kursowały do końca 40 r. Tez i w tym wypadku
były przykany ze strony administracji obozu często bowiem
nie wydawano listów tym którzy nie wyprawniali norm.
Z tego też powodu zdarzały się często wypadki że 2 lub 3 jeńców
oddawano na prace na cara normę temu, w którym wiechiano
że ma być do odebrania.

10. Wiedzy znowai ewolucyjny i w jaki sposob znowai nie do armii?

Ewolucyjny poznaiem 24 sierpnia 1944 r. w obozie koncentracyjnym
w Starobielu i tam też w tym samym dniu przyjęty poznaiem
przez komisję lekarsko-verbunkowa polska do W.P.
Sierpnia 1941 r. przyjechaliśmy do m. Tschelje.

M. p. 1. IV. 43r.

Michno Bronisław
sier. podchor.